

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н.Каразіна
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди

Факультет іноземних мов
Факультет іноземної філології
Історичний факультет

ПИТАННЯ СХОДОЗНАВСТВА В УКРАЇНІ

*Тези доповідей
Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю
28 березня 2019 р.*

Харків – 2019

görülmetedir. Yukarıda yer almayan “Para ile saadet olmaz.” (para tek başına mutluluk getirmez) Türk atasözü bunun en kısa ve özlü ifadesidir.

KAYNAKÇA

1. ARTUK, İbrahim (1964) “Para”, İslam Ansiklopedisi İslam Alemi Tarih, Coğrafya, Etnografya ve Biyografya Lugati, İstanbul, s. 508-510.
Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü,
http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_atasozler (erişim: 13.03.2019).
2. ORKUN, Hüseyin Namık (1936), “Eski Türklerde Para”, Türk Hukuk Tarihi, Ankara: T.C. Adliye Vekilliği Yayınları.
3. PAMUK, Şevket (2000), Osmanlı İmparatorluğu’nda Paranın Tarihi, İstanbul: Tarih Vakfı Yayınları.
4. SERTKAYA, Osman F., ALİMOV, Rysbek (2006), Eski Türklerde Para, İstanbul: Ötüken Neşriyat.
5. ŞAHİN, Erdal (2014) “Türkçede Para Birimleriyle İlgili Deyimler Ve Bunların Anlam Bilimsel Karşılaştırılması”, Turkish Studies, Volume 9/9 Summer 2014, p. 953-968, ANKARA-TURKEY
6. ŞİRİN USER, Hatice (2005), “Türkçede Para ve Para Birimi”, Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten, 2004/1, s. 129-151.

ВІДОБРАЖЕННЯ КИТАЙСЬКОГО СВІТОГЛЯДУ В ТВОРАХ В. ПЕЛЄВІНА

Андрєєва Юлія Віталіївна, студентка 5 курсу

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Науковий керівник: к.ф.н. Н.В. Руда

Об’єктом нашого дослідження було обрано твори Віктора Пелєвіна – культового російського письменника, автора романів «Омон Ра», «Чапаєв і Пустота» і «Generation П», які, наряду з багатьма іншими його творами, окрім європейських мов, були також перекладені японською та китайською. Письменник є прихильником східного світогляду, в його творчості висвітлюються різні прадавні китайські філософські концепції, міфологічні образи та сюжети, які він постійно зіштовхує із віяннями постмодерну. Такий феномен творчості російських письменників, які пишуть рідною мовою про неросійську реальність, або референтів іншої етнокультури ми пропонуємо розглядати з позицій транскультури, концепція якої полягає у «розсіюванні» символічних значень однієї культури у середовищі інших культур, що дозволяє різним націям поглянути на себе «зі сторони» [1; 2].

Однією з головних тем творчості В. Пелєвіна є міф з урахуванням всіх його форм, варіацій і трансформацій від класичної міфології до сучасної соціальної і політичної міфології. В першу чергу, це класична міфологія – легенди, міфи і перекази різних народів: кельтські, германські і

скандинавські міфи, китайські чарівні казки, концепції буддизму та даосизму, шумерська міфологія та російські народні казки. В його творах також містяться прямі або непрямі цитати східних філософсько-релігійних трактатів: «І-цзін», «Дао де цзін», «Алмазна сутра», «Тибетська книга мертвих», дзен-буддійські коани, суфійські притчі. Разом з багатьма письменників ХХ століття, В. Пелєвін звертається, по-перше, до змісту міфів, їх героїв, сюжетів, використовуючи прихований потенціал міфологічного мислення. Повторюючи міф, реконструюючи його, Пелєвін відтворює і реактуалізує фундаментальні підстави людського існування [3].

Багато дослідників вважають В. Пелєвіна прихильником буддизму, в його текстах відбувається змішування концепцій тибетського і дзен-буддизму, які письменнику вдається поєднувати із протилежними поглядами постмодерну, притаманними сучасному суспільству. Таким чином східні образи, сюжети, філософські підтексти, зливаючись із західними концепціями, утворюють новий, унікальний та актуальний міф.

Китайські вчені як безпосередні носії культури звертають увагу на цей інтертекстуальний літературний процес і пропонують свої інтерпретації. Ван Шуфу вважає, що причина запозичення китайських елементів Пелєвіним полягає у власній національній потребі – за допомогою сторонньої культури вдивитися в свої переваги і недоліки [4]. Жень Мінлі впевнений, що Пелєвін запозичив ідеї буддизму в романі «Чапаєв і Пустота» через неспроможність слов'янських вірувань вирішити глобальні філософські питання [5]. Ван Сянь вважає, що «Жовта стріла» В. Пелєвіна – це повернення до розуміння «літератури як людинознавства» [6]. Лю Веньфей відмічає, що Пелєвін досконало відображає новітню реальність, викриває байдужість героїв до історії та реальності, що відповідає читацьким трендам та психічному стану сучасної молоді [7]. Тож, так чи інакше китайські дослідники сприймають російську літературу в контексті проблеми традиції і знаходять в російських постмодерністських текстах її сліди [8].

Виділені нами твори В. Пелєвіна є зразками відображення східного світогляду у формі російськомовної прози. Роман «Священна книга перевертня» містить у собі прямі відсилання до китайської прадавньої міфології. У ньому відбувається переосмислення міфу за допомогою постмодерністських прийомів, що призводить до абсолютно нового розуміння архетипових образів та мотивів [9]. Поєднавши мотиви та образи китайської (лисиця-перевертень) і північнонімецької міфології (пес Гарм і вовк Фенрір), Пелєвін створює власний авторський неоміф, що дозволяє по-новому поглянути на філософську та культурну опозицію Схід-Захід, осмислити одвічні проблеми добра і зла, любові і смерті, «взаємоперехідності» світів.

«Жовта стріла» – це оповідання, яке містить відсилання до важливої для китайського світогляду філософії дзен-буддизму. Жовтий потяг, який безупинно мчить до зруйнованого мосту – це алюзія життя, яке проноситься перед людиною у потоці буденності, наближуючись до свого фіналу. 12 частин оповідання, розташованих у зворотньому порядку, символізують колесо сансари (циклічність буття) із 12 спицями, а сама подорож закінчується частиною «0», або просвітленням – абсолют, нірваною. Порятунки можливі лише в разі просвітлення, що трапляється із головним героєм оповідання.

Оповідання «СРСП Тайшоу Чжуань» за своїм сюжетом нагадує міф про Люй Дунбіня (або історію «Сон жовтого проса»), який за декілька хвилин прожив у сні ціле життя, досяг влади і багатства, але помер у бідності [10]. Така ж сама історія трапилась і з головним героєм розповіді Пелєвіна – Чжаном Сьомим, який, будучи бідним трудівником, заснув і прожив ціле життя: від отримання високої посади та багатства до свого звергнення і повернення до реальності у своєму бараку.

«Нижня Тундра» – оповідання, дії якого розгортаються у стародавньому Китаї, а головними героями є: імператор Юань Мен, поет І По, Чжао Летяча Ластівка, Жень Ци (благородний муж). Текст містить описи даоських практик (зілля з п'яти порошків, триграмма, «таблетки вічного життя») та філософії, демонструє абсурдну суміш епох (стародавній Китай та Росія кінця ХХ ст.) та їх несумісних реалій.

Твір «Чапаєв і пустота», опублікований в 1996 р. в журналі «Знамя», було названо першим «дзен-буддистським» романом, в якому філософські міркування головного героя – Чапаєва, приводять до висновку, що весь навколишній світ існує тільки в людській свідомості, а все навколо – ілюзія. Він називає порожнечу єдиною суттю речей, в чому і полягає буддійське вчення [11].

Тож, дослідивши творче надбання В. Пелєвіна, ми можемо дійти висновку, що китайська культура не тільки може внести до російськомовної літератури елементи казковості і стилістичної екзотичності, але й передати свої унікальні цінності та світоглядні концепти, які стають для читачів джерелом мудрості та дають натхнення до саморозвитку. Таким чином, письменник, спираючись на прадавні істини, скриті у міфах, пропонує читачам досягнути сучасності і знайти в ній свій власний шлях.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Чернишова Т. Транскультурна модель розвитку сучасної культури в умовах глобалізації як нове осмислення проблеми співвідношення уніфікації та відмінностей //Наукові записки [Національного університету Острозька академія]. Сер.: Культурологія. – 2013. – №. 11 (1). – С. 200-209.
2. Эпштейн М. Знак пробела: О будущем гуманитарных наук / М. Эпштейн. – М.: Новое литературное обозрение, 2004. – 864 с.

3. Гурин С. Пелевин между буддизмом и христианством // сайт творчества Виктора Пелевина. 2000 [Електронний ресурс]. URL: <http://pelevin.nov.ru/stati/o-gurin/1.html> (дата звернення: 24.02.2019).
4. Ван, Шуфу Восточная аллюзия в русской литературе: китайские образы в прозе В. Пелевина [Текст] / Шуфу Ван // Динамика зарубежной литературы. – 2013. – No 3. – С. 18-21.
5. Жэнь, Минли Анализ романа «Чапаев и Пустота» [Текст] / Минли Жэнь // Зарубежная литература. – 2006. – No 3. – С. 45-51.
6. Ван, Сянь В. Пелевин в Китае и влияние русской литературы после 1990-х годов на Китай [Текст]: магист. дисс. / Сянь Ван. – Гуйчжоу, 2009. – 41 с.
7. Лю, Вэньфэй Современная русская литература и мы [Текст] / Вэньфэй Лю // Русская литература и искусство. – 2008. – No 1. – С. 2-4.
8. Чжао, Сюе. Рецепция современной русской литературы в китайском литературоведении [Електронний ресурс]: Научно-квалификационная работа (диссертация): 45.06.01 / Сюе Чжао. – Красноярск : СФУ, 2017.
9. Осьмухина О.Ю. Мифопоэтический контекст романа В. Пелевина «Священная книга оборотня» // Филологические науки. Вопросы теории и практики. 2017. [Електронний ресурс]. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/mifopoeticheskiy-kontekst-romana-v-pelevina-svyaschennaya-kniga-oborotnya> (дата звернення: 16.02.2019).
10. Словарь китайской мифологии М.А. Кукарина, М.: Центрполиграф, 2011. – 218 с.
11. Сейдашова А.Б. Мотив пустоты в романе В.О. Пелевина «Чапаев и пустота» // Вестник РУДН. Серия: Литературоведение, журналистика. 2017. №3. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/motiv-pustoty-v-romane-v-o-pelevina-chapaev-i-pustota> (дата звернення: 16.02.2019).

СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ХАКЕРСЬКОГО ТА ГЕЙМЕРСЬКОГО СЛЕНГУ

Беспалько А. В., Віротченко С.А.

У сучасному світі сленг досить популярний термін, але він не має чіткого визначення. Багато вчених мають різні думки, щодо цього терміну, таким чином, на даний момент сутність і походження цього поняття є неясними і спірними.

У лексикології термін «сленг» – це найбільш суперечливе поняття. Термін «сленг» має багато різних значень, тому що за останні роки це поняття досліджували автори словників та багато інших дослідників.

Сленг вважається нелітературною лексикою, тому що ним користуються люди певних професій або соціальних прошарків.

Сленг – це пейоратив, тобто слова та словосполучення, які виражають негативну оцінку чогось або когось, несхвалення, осуд, іронію чи презирство.

Слід зауважити, що поряд з терміном «сленг» вживалися такі синоніми: lingo (незрозумілий жаргон), argot (арго), jargon (жаргон), cant